

GOIGS EN ALABANÇA DE LA GLORIOSA ASSUMPCIÓ DE LA VERGE SANTÍSSIMA NOSTRE SENYORA,

QUAL MISTERI SE VENERA

DE LA PARROQUIA

CASTELLAR DE

ARXIPESTRAT

VILA DE OLOT,

Ja que aquí sou venerada
En vostra Assumpció, Maria,
D' aquesta feligresia
Sigau sempre l' atvocada.

Bell estel de la llum pura
Oh Maria! es vostre Nom;
Essent balsem per tothom
Que ab fe vos demane cura.
Per los cors plens d' amargura
¡Qué dolça es vostra mirada!
D' aquesta etc.

Gaya flor, tendre poncella
De la vara de Jessé,
Vos donà Déu tal mercé
Que excedeix á maravella;
Mare essent restau doncella
Per ser mare d' Ell triada.
D' aquesta etc.

Isaias, lo propfeta,
Ja vaticinat habia
Que de Verge naixeria
La llum més santa y perfeta
Y del Cel la veu discreta
Diu sou vos la destinada.
D' aquesta etc.

Mare dolça del Messias
Lo parireu y criareu
Y ab plany del cor lo plorareu
Mirantlo en sas agonias;
No abandonantlo en los dias
De sa Passió y Mort sagrada.
D' aquesta etc.

De dolor plena mireu
A Jesús desfigurat,
De mans y de peus clavet
En una afrentosa Creu,
Vos, sa mare, allà resteu

⁂ Exaltaba est Santa Dei genitrix;

EN LO ALTAR-MAJOR

DEL LLOCH DE

LA MONTANYA

DE LA

BISBAT DE GIRONA

De sagetes traspasada.
D' aquesta etc.

No tingué vostre plany mida
Mirant mort, en vostres brassos,
A qui donà tants sants passos
Per retornarnos la vida.
Per vos, mare dolorida,
¡Qué negra fou tal jornada!
D' aquesta etc.

Envers Vos los ulls giraren
Los deixebles sense guia
Y per mestra á Vos, Maria
Ab plany del cor us pregareu;
Ab Vos la ciencia trobaren
De la Esglesia allà en la aubada.
D' aquesta etc.

A la dreta de son Pare
Lo Redemptor ja en lo Cel,
Com á Fill tingué lo anhel
De volguer sa santa Mare,
Ordenant que se us prepare
Com á Reyna la arribada.
D' aquesta etc.

De mort sols fou la figura
sens fatiga ni dolor
lo derrer sospir del cor
tant avanç plé d' amargura;
somni de dolça ventura
per sempre mes començada.
D' aquesta etc.

No volgué pas Déu qu' el Cós
Qu' el seu habia nutrit
En les ombres de la nit
Estigués ni perdut fós,
Sino que triomfant y hermós
En lo cel tingués posada.
D' aquesta etc.

Morta ja, lo Cos sagrat
Com adormit pareixia
Y al voler de Déu, Maria,
Fou altre volta animat;
Puig de llums y olors cercat
A la mort foreu robada.
D' aquesta etc.

Del sepulcre misteriós
Perfums de divina essencia
Pregonaren vostre ausencia
D' un modo miraculós;
Com el de Jesús, gloriós
Fou la llosa capbussada.
D' aquesta etc.

Deixant per mortalla flors,
Viva y bella alsant lo vol,
Mes brillant que 'l mateix sol
Derramant flayrants olors,
Al Cel entre sagrats chors
Per mans d' angels sou pujada.
D' aquesta etc.

La Trinitat Sacrosanta
Pare, Fill y Esperit Sant
Lo vostre arribo esperant
Ab sa magestat qu' espanta
A vos Maria adelantada
Ensemps Reyna us ha nombrada.
D' aquesta etc.

¡Oh Maria! protectora
Del palau y la cabanya
CASTELLAR DE LA MONTANYA
Us te per Reina y Senyora,
Y puig sou Corredemptora
Y de cor aquí aclamada.
D' aquesta feligresia
sigau sempre l' atvocada.

⁂ Super choros Angelorum ad caelestia regna.

OREMUS

Famulorum tuorum quæsumus Domine delictis ignore: ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessionem salvemur. Qui tecum vivit.

Dictats per Salvador Llanas Rabassa en Mataró, any 1893.

Imp. F. Horta.—MATARÓ.

PENYA GATS DE SANT MIQUEL

Mostra Alta Garrotxa 09

Original 283x180

2008

SANTA MARIA DE CASTELLAR DE LA MUNTANYA

Una de les primeres referències històriques de Santa Maria de Castellar de la Muntanya és la donació del monestir de Sant Joan les Fonts, i de les esglésies que hi estaven subjectes, al monestir de Sant Víctor de Marsella, feta l'any 1079 per Udalard, vescomte de Bas, i la seva esposa Ermessenda. Una d'aquestes esglésies era la de *Sancte Maria de Castellario*...

A conseqüència dels terratrèmols de 1427 i 1428, l'església va quedar totalment destruïda, fet que equival a dir que l'edifici restà inhabilitat per el culte, possiblement per l'esfondrament de la volta i la caiguda d'algunes parets, i calgué reconstruir-lo. Anys més tard, el 1463, el rei Joan II va incorporar a la corona ell lloc de Castellar de la Muntanya, atenent la petició que li havien fet els seus habitants...

Va fer-se de nou visita (pastoral) a Santa Maria de Castellar de la Muntanya al començament d'octubre de 1700, L'altar major continuava essent no consagrat, però tenia ara: l'altar del Roser, amb ara, era votiu i estava a càrrec de la confraria mariana, i l'altre altar estava posat sota l'advocació de sant Sebastià i sant Francesc Xavier, no tenia ara, era votiu i estava ben ornat. A la sagristia es guardava una veracreu de plata, dos calzes de plata amb la seva patena corresponent, dues custòdies (copons) de plata (una gran i l'altra xica amb el seu casc o tap i un vericle daurat), petxina i crismes de plata, cinc casulles de diferents colors, un tern de catalufes vermell i blanc i una capa dels mateixos gènere i colors, pal·lis i tovalles pels altars, tres albes usades, quatre gonfanons (dos de domàs carmesí i dos de xamellot), un tàlem blau i dos missals. S'autoritza de desfer un copó gran, que no servia, per fer una capseta petita per dur-hi el viàtic...

L'església romànica de Santa Maria de Castellar de la Muntanya, del segle XII, va ésser modificada en èpoques posteriors. La nau és rectangular i té volta de canó, amb un absis semicircular a llevant, que constitueix la capçalera. Al centre de l'absis hi ha una finestra, modificada i que té forma rectangular. Per sobre de la teulada de l'absis, a la paret de la nau, hi ha un ull de bou o òcul.

Al costat de migdia, a tocar l'absis, hi ha afegida la sagristia, que té una finestra amb data de 1776...

La porta d'entrada al temple...és adovellada i té arc de mig punt. La porta de fusta anterior, de dos batents, clavetejada, amb forrellat i una petita obertura enreixada a cada fulla, va ser trencada el 1977 i col·locada a l'església de Sant Llorenç d'Oix...

El campanar forma part de la façana de ponent, on hi ha una finestra de doble esqueixada i arc de mig punt. La torre és quadrada, amb teulada de dos vessants, i en cadascun dels quatre costats té una finestra amb arc de mig punt, alguna parcialment cegada. L'interior és enguixat i pintat. S'hi guarda una senzilla pica baptismal d'immersió, probablement del segle XII, en forma de vas i amb la base molt més estreta, completament llisa i, per tant, sense cap motiu ornamental.

Paràgrafs extrets de

MURLÀ, Josep, TEIXIDOR, Joan, *El romànic de la Garrotxa (XII)*, Edicions Bassegoda (La Comarca d'Olot), pp 235-239.

Amb llicència

Necrològica dedicada al meu pare, Pere Anglada i Coma, que passà jornades alegres a l'hostal del Vilar i de la Vall del Bac. Nascut, 1919, a can Roca, emigrant els 6 anys al Pagès per falta de pa...a Sant Joan les Fonts, a Olot on morí, 2001, després de la diada de sant Francesc d'Assís.

*Emigrant de casa llur,
porquerol, sanitari i filador,
sóc a les portes del futur
esperant em rebí el Creador.*

*La misèria de les garrotxes
avall m'anà empenyent,
ara veig les daurades panotxes
d'un cel resplendent.*

*Castellar, El Bac, Olot queden enrere,
ja albiro la vera vall,
on el darrer sojorn m'espera
i l'aigua és transparent cristall.*

*Francesco vuit segles ho va dir:
canviem de lloc, és la muda;
germà el sol, l'ocell i el veí,
germana mort benvinguda!*

*“Perquè es:
donant que es rep,
perdonant que s'és perdonat,
morint que es ressuscita
a la vida eterna.”*